

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **T. R.**, právne zastúpenej JUDr. J. D., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni – ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. 222-5787/2007** zo dňa 15. októbra 2007, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sd/156/2007-25 zo dňa 18. februára 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. februára 2008, č.k. 14Sd/156/2007-25 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne č. 222-5787/2007 zo dňa 15. októbra 2007 o nepriznaní nároku navrhovateľky na úrazovú rentu a odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 7.059,-Sk (234,32,-€).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a preto ho zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie s tým, že jej úlohou bude doplniť správne konanie tak, aby bol zdravotný stav navrhovateľky komplexne a objektívne

zhodnotený, pričom bude potrebné vychádzať z listinných dokladov navrhovateľky, jej zdravotnej dokumentácie, prípadne ďalších dôkazných prostriedkov podľa § 196 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozhodnutia len „zákon“). Dodal, že v novom rozhodnutí bude potrebné uviesť skutočnosti, ktoré boli jeho podkladom, akými úvahami bola odporkyňa pri hodnotení dôkazov vedená a ako sa vysporiadala s námietkami navrhovateľky.

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa a žiadala rozsudok zrušiť a jej rozhodnutie potvrdiť. Odporkyňa sa stotožnila s názorom navrhovateľky, že má podľa zákona nárok na výplatu úrazovej renty a to v takej výške, v akej mala ku dňu 31. decembru 2003 nárok na náhradu na stratu na zárobku. Uviedla, že navrhovateľka mala k 31. decembru 2003 náhradu na stratu na zárobku vo výške 0,-Sk, pretože jej pravdepodobný zárobok, ktorý by dosiahla, keby bola zamestnaná, spolu s poberaným invalidným dôchodkom, presahoval jej valorizovaný priemerný zárobok pred vznikom škody a tento svoj názor oprela aj o odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Cdo 93/03 zo dňa 27. júla 2004. Konštatovala, že keďže navrhovateľka k 31. decembru 2003 nemala žiadnu náhradu za stratu na zárobku, nemalo jej byť čo od 1. januára 2004 transformované na úrazovú rentu a preto svoj postup pri posudzovaní nároku navrhovateľky na úrazovú rentu považovala za správny a v súlade so zákonom.

Ďalej uviedla, že v súvislosti so žiadosťou navrhovateľky zo dňa 15. mája 2006 bol posúdený jej zdravotný stav a z posudku posudkového lekára pobočky Prievidza zo dňa 14. septembra 2007 vyplýva, že bodové hodnotenie trvalých následkov choroby z povolania u navrhovateľky bolo dňa 18. januára 2001 stanovené na 350 bodov, pričom následne bola navrhovateľka opakovane kontrolovaná na oddelení pracovného lekárstva, naposledy 23. januára 2007 so záverom, že jej ochorenie už bolo hlásené, odškodnené a jej stav bol stabilizovaný, pričom nemožno konštatovať, že by od 1. januára 2004 došlo v súvislosti s chorobou z povolania k zhoršeniu jej zdravotného stavu. Odporkyňa ďalej uviedla, že na základe posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky vydala dňa 15. októbra 2007 rozhodnutie č. 222-5787/2007 o nepriznaní nároku na úrazové rentu z dôvodu, že navrhovateľke do 31. decembra 2003 nevznikla žiadna strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti a nedošlo u nej ani k zhoršeniu zdravotného stavu po 1. januári 2004. Poukázala aj na výsledky ďalšieho posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky zo dňa

13. decembra 2007 v súvislosti s ňou podaným opravným prostriedkom, v zmysle ktorých nedošlo u navrhovateľky k zhoršeniu zdravotného stavu v dôsledku priznanej choroby z povolania. Dodala, že k rovnakému záveru dospel v lekárskej správe zo dňa 5. februára 2008 aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Banskej Bystrici, z ktorého lekárskej správy vyplýva, že sa neurčovala miera poklesu pracovnej schopnosti na účely zákona, nakoľko po 1. januári 2004 u navrhovateľky nedošlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu.

Odporkyňa súhlasila s názorom krajského súdu, že zisťovanie podkladov rozhodnutia nemožno nechať len na posudkových lekárov, ale má sama vykonať dokazovanie v súlade s § 196 a nasl. zákona a uviedla, že väčšiu časť dokladov zabezpečili príslušné útvary úrazového poistenia pobočky, resp. ústredia. Ďalej poukázala na skutočnosť, že navrhovateľka bola s vyhotovenými posudkami oboznámená, bola poučená o možnosti predložiť nové dôkazy a bolo s ňou vykonané aj ústne pojednávanie, počas ktorého mala právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam rozhodujúcim pre posúdenie jej zdravotného stavu. Vyslovila názor, že rozhodujúcou otázkou na posúdenie nároku navrhovateľky na úrazovú rentu od 1. januára 2004 je rozhodnutie o otázke, či u nej došlo od 1. januára 2004 k zhoršeniu zdravotného stavu alebo nie, čo je v kompetencii posudkových lekárov odporkyne a preto je uskutočnenie ďalšieho ústneho pojednávania s navrhovateľkou mimo konania uskutočneného počas posúdenia jej zdravotného stavu bezpredmetné.

Za zavádzajúce považovala odporkyňa tvrdenie navrhovateľky, že nebola odoslaná na odborné vyšetrenie, nakoľko navrhovateľka sa opakovane podrobovala vyšetreniam na oddelení pracovného lekárstva, ktoré je odborným pracoviskom na posúdenie otázok súvisiacich s chorobami z povolania. Na záver uviedla, že dôkazné bremeno je na strane navrhovateľky a v zmysle § 196 ods. 6 zákona je účastník konania povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení, čo však navrhovateľka neurobila, napriek tomu, že navrhovateľke bolo známe, z akých podkladov sa pri rozhodovaní vychádzalo a teda ak tak neurobila, porušila tým ustanovenie § 227 ods. 3 zákona.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne žiadala, aby odvolací súd odporkyni uložil vyslať ju na Klinikum pracovného lekárstva v Bratislave za účelom posúdenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uviedla, že jej choroba je nevyliciteľná a vekom sa zhoršuje. Namietala neuvedenie miery poklesu pracovnej

schopnosti v posudkoch posudkových lekárov a vyjadrila názor, že jej miera je zrejme vyššie ako 55%. V ďalšom poukázala na svoju zlú existenčnú situáciu, do ktorej sa pre chorobu z povolania dostala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach a v rozsahu podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z podkladov súdneho spisu ako aj z administratívneho spisu odporkyne zistil, že navrhovateľka je uznaná čiastočne invalidnou od 19. septembra 2000 pre profesionálne ochorenie. Choroba z povolania - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého nadmerného jednostranného zaťaženia - jej bolo zistené dňa 23. februára 2000. Na základe jej žiadosti zo dňa 22. mája 2007 o úrazovú rentu vydala odporkyňa rozhodnutie č. 222-5787/2007 zo dňa 15. októbra 2007, ktorým s poukazom na § 88 ods. 1 zákona v znení zákona č. 310/206 Z.z. a na § 272 ods. 3 zákona vyslovila, že navrhovateľka nemá nárok na úrazovú rentu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporkyne vyplýva, že navrhovateľke nevznikla strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti ku dňu 31. decembru 2003.

V opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne navrhovateľka uviedla, že si proti svojmu poslednému zamestnávateľovi uplatnila nárok na náhradu za stratu na zárobku žalobou na Okresnom súde v Prievidzi pod sp. zn. 12C/211/2001 a nárok jej bol priznaný, no na odvolanie odporkyne jej bol nárok krátený o pravdepodobný zárobok v sume 5.714,-Sk a teda náhrada jej nie je vyplácaná. Z obsahu opravného prostriedku však nevyplýva, v čom podľa navrhovateľky spočívala nezákonnosť rozhodnutia odporkyne, pokiaľ dospela k záveru, že navrhovateľka nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona, pretože k 31. decembru 2003 nepreukázala vznik nároku na náhradu straty na zárobku.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že neprevzatie výplaty náhrady straty na zárobku a jej transformácia na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zákona v danom prípade neprichádza v úvahu a pokiaľ odporkyňa žiadosť z tohto dôvodu zamietla, nerozhodla v rozpore so zákonom. Navrhovateľka totiž nepreukázala nárok na náhradu straty na zárobku z 31. decembra 2003.

Pokiaľ však odporkyňa rozhodla, že navrhovateľka nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 310/2006 Z.z. a odporkyňa dôvodila tým, že (citujeme): „Na základe lekárskeho posudku Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, vystaveného dňa 14. septembra 2007, po kontrolnom vyšetrení na klinike pracovného lekárstva nedošlo u poškodenej k zhoršeniu zdravotného stavu v súvislosti s chorobou z povolania zistenou dňa 23. februára 2000. Stav bol zhodnotený ako stabilizovaný. Poškodená udáva bolesti v krku, zle sa jej krúti hlavou, má bolesti ramien, kĺbov, pocit pálenia, bzučania v hlave. Nemá cit v rukách, cíti sa unavená (viď príloha).

Vychádzajú z uvedených skutočností, u poškodenej nenastala podstatná zmena pomerov v súvislosti s chorobou z povolania zistenou dňa 23. februára 2000. Nenastala žiadna nová právna skutočnosť, ktorá by bola dôvodom na priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.“ (koniec citátu) odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi prvostupňového rozsudku, že zistenie skutkového stavu je nedostatočné pre posúdenie veci, že citovaná lekárska správa neobsahuje žiadne skutkové zdôvodnenie, že nedošlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky vykonávať doterajšiu prácu – robotníčky na páse. Zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že v konaní o úrazovú rentu je nevyhnutné odborne posúdiť a kvantifikovať všetky relevantné medicínske východiská pre posúdenie schopnosti vykonávať doterajšiu prácu (viď ďalej str. 3 ods. 4 rozsudku Krajského súdu). Odvolací súd k tomu so zreteľom na dôvody odvolania uvádza, že „vypočutie“ účastníka posudkovým lekárom v štádiu zisťovania zdravotného stavu nemožno stotožniť „s výsluchom účastníka konania“ podľa § 188 zákona orgánom, ktorý konanie vedie (a rozhoduje) v spojitosti s § 196 zákona, tak aby to krajský súd vo svojom rozsudku podrobne zdôvodnil.

Odvolací súd s poukazom aj na následné lekárske správy posudkových lekárov (podané po vydaní rozhodnutia odporkyne), ktoré rovnako neobsahuje zdôvodnenie, na základe akých medicínskych zistení dospeli k záveru o tom, že u navrhovateľky nedošlo k zhoršeniu choroby z povolania po 1. januári 2004, má za to, že lekárske správy by nemali spočívať len vo výpočte ďalších ochorení, ktorými navrhovateľka trpí, ale aj v zhodnutí, či

tieto ďalšie ochorenia sú alebo nie sú v príčinnej súvislosti so zistenou chorobou z povolania, aký bol zdravotný stav navrhovateľky v čase zistenia choroby z povolania, ako sa zmenil a ako vplývajú na pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať pôvodné povolanie. Navrhovateľka totiž v priebehu konania neustále pripomínala stále zhoršovanie zdravotného stavu, preto v záujme zistenia skutočného stavu veci je potrebné vykonať také dokazovanie, ktorým sa jednoznačne ustáli, ktoré ochorenia majú resp. nemajú vplyv na pokles pracovnej schopnosti navrhovateľky vykonávať doterajšiu (pôvodnú) prácu. Nemožno pritom vylúčiť ani nariadenie znaleckého dokazovania príslušným znaleckým pracoviskom. Z tohto hľadiska doterajšie vyjadrenia – lekárske správy príslušného oddelenia pracovného lekárstva, na ktoré sa odporkyňa odvoláva, nemajú podľa názoru súdu dostatočnú vypovedaciu schopnosť (z 15. októbra 2002, 18. augusta 2004, 1. decembra 2005, 23. januára 2007) práve o tom, aký je stav ochorenia (jeho vývoj), pre ktorý jej bol aj priznaný invalidný úrazový dôchodok.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 ods. 2 OSP potvrdil stotožniac sa s dôvodmi uvedenými v rozsudku krajského súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 250k ods. 1 v spojení s 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu účastníkom konanie nepriznal z dôvodu, že navrhovateľka si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a odporkyňa v odvolacom konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. júla 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Falbová